

Решения на задачи от писмен изпит по Логическо програмиране

24 август 2020

Ако намерите някакъв проблем с решенията, драскайте ми :)

1 Определимост

Нека \mathcal{L} е езикът на предикатното смятане с формално равенство, имащ само един нелогически символ - двуместен функционален символ f . Нека \mathbb{A} е крайна азбука. Да означим с \mathcal{S} структурата за \mathcal{L} с универсиум множеството W на всички думи над \mathbb{A} и f^S конкатенацията на думи над \mathbb{A} , т.е. $f^S(u, v) = w \iff u \circ v = w$ за произволни думи u, v и w над \mathbb{A} .

1. Да се докаже, че в \mathcal{S} са определими:

- (а) множеството $\text{Pref} = \{\langle u, v \rangle \in W^2 \mid u \text{ е префикс на } v\}$;
- (б) множеството $\text{Suff} = \{\langle u, v \rangle \in W^2 \mid u \text{ е суфикс на } v\}$;
- (в) множеството W_1 на еднобуквените думи от W ;
- (г) множеството T_1 на думите от W с дължина, ненадминаваща 1;
- (д) за всяко $n \in \mathbb{N}, n > 1$, множеството W_n на n -буквените думи от W ;
- (е) за всяко $n \in \mathbb{N}, n > 1$, множеството T_n на думите с дължина, ненадминаваща n ;
- (ж) множеството $O = \{\langle u, v, w \rangle \in W^3 \mid \text{най-дългият общ префикс на } u \text{ и } v \text{ е суфикс на } w\}$.
- (з) множеството $P = \{\langle u, v, w \rangle \in W^3 \mid \text{най-дългият общ суфикс на } u \text{ и на } v \text{ е префикс на } w\}$.

2. Да се изрази броят на автоморфизмите в \mathcal{S} чрез броя на буквите от \mathbb{A} .

1.1 Примерно решение

$$\begin{aligned}
 \text{Pref}(u, v) &\iff \exists w(f(u, w) \doteq v). \\
 \text{Suff}(u, v) &\iff \exists w(f(w, u) \doteq v). \\
 \varphi_\epsilon(u) &\iff \forall v(f(u, v) \doteq v). \\
 W_1(u) &\iff \forall v(\text{Pref}(v, u) \implies \varphi_\epsilon(v) \vee v \doteq u) \& \neg \varphi_\epsilon(u). \\
 T_1(u) &\iff \varphi_\epsilon(u) \vee W_1(u).
 \end{aligned}$$

Оттам нататък с индукция по n доказваме, че W_n и T_n са определими като в базата за W е: W_1 , индукционната хипотеза е за W_1, \dots, W_n и

$$W_{n+1}(u) \iff \exists v \exists w(W_1(v) \& W_n(w) \& f(v, w) \doteq u).$$

Базата за T е: T_1 , индукционната хипотеза е за T_n и $T_{n+1}(u) \iff T_n(u) \vee W_{n+1}(u)$.
Може още: $T_{n+1}(u) \iff \forall v(\text{Pref}(v, u) \implies \varphi_\epsilon(v) \vee W_1(v) \vee \dots \vee W_n(v) \vee v \doteq u)$.

Сега за O и P ще имаме помощни ф-ли $\varphi_*(u, v, z)$ и $\phi_*(u, v, z)$, чиито семантики са:

- $\varphi_*(u, v, z)$ is true $\iff z$ е най-дълъг общ префикс на u и v .
- $\psi_*(u, v, z)$ is true $\iff z$ е най-дълъг общ суфикс на u и v .

$$\begin{aligned}\varphi_*(u, v, z) &\iff Pref(z, u) \& Pref(z, v) \& \forall (Pref(y, u) \& Pref(y, v) \implies Pref(y, z)). \\ \psi_*(u, v, z) &\iff Suff(z, u) \& Suff(z, v) \& \forall (Suff(y, u) \& Suff(y, v) \implies Suff(y, z)). \\ O(u, v, w) &\iff \exists z (\varphi_*(u, v, z) \& Suff(z, w)). \\ P(u, v, w) &\iff \exists z (\psi_*(u, v, z) \& Pref(z, w)).\end{aligned}$$

Сега нека $|\mathbb{A}| = n$ за някое естествено число n . Тогава $|\text{Aut}(\mathcal{S})| = n!$, тъй като това е броя на всички пермутации над тази азбука (не са повече, т.к. изискваме да се имаме биективност и функционалност на релацията). Сега нека вземем една пермутация над \mathbb{A} примерно h и да покажем, можем да я надградим тази биекция, така че да действа върху всички думи над азбуката \mathbb{A} (бележим го това множество с \mathbb{A}^*) и да е автоморфизъм от \mathbb{A}^* в \mathbb{A}^* .

Нека $w \in \mathbb{A}^*$. Тогава w е крайна редичка от букви от \mathbb{A} :

$$(\exists n \in \mathbb{N})[w = a_1 \circ a_2 \circ \dots \circ a_n \& a_1 \in \mathbb{A} \& a_2 \in \mathbb{A} \& \dots \& a_n \in \mathbb{A}].$$

Нека дефинираме $H : \mathbb{A}^* \rightarrow \mathbb{A}^*$ така:

$$H(w) = H(a_1 \circ a_2 \circ \dots \circ a_n) = h(a_1) \circ h(a_2) \circ \dots \circ h(a_n).$$

Искаме H да е биекция и хомоморфизъм. Това че H е биекция се вижда лесно т.к. $H(H(w)) = Id_{\mathbb{A}^*}$. Сега тук нелогическите символи са само f и за него ще се погрижим да проверим, че $H(f^S(u, v)) = f^S(H(u), H(v))$ за $u, v \in \mathbb{A}^*$. Т.к. $u, v \in \mathbb{A}^*$, то значи

$$(\exists n \in \mathbb{N})[u = a_1 \circ a_2 \circ \dots \circ a_n \& a_1 \in \mathbb{A} \& a_2 \in \mathbb{A} \& \dots \& a_n \in \mathbb{A}]$$

и

$$(\exists m \in \mathbb{N})[v = b_1 \circ b_2 \circ \dots \circ b_m \& b_1 \in \mathbb{A} \& b_2 \in \mathbb{A} \& \dots \& b_m \in \mathbb{A}].$$

Ще използваме дефинициите на H , f^S и асоциативност на \circ :

$$\begin{aligned}H(f^S(u, v)) &= H(f^S(a_1 \circ a_2 \circ \dots \circ a_n, b_1 \circ b_2 \circ \dots \circ b_m)) = \\ &= H(a_1 \circ a_2 \circ \dots \circ a_n \circ b_1 \circ b_2 \circ \dots \circ b_m) = \\ &= h(a_1) \circ h(a_2) \circ \dots \circ h(a_n) \circ h(b_1) \circ h(b_2) \circ \dots \circ h(b_m) = \\ &= (h(a_1) \circ h(a_2) \circ \dots \circ h(a_n)) \circ (h(b_1) \circ h(b_2) \circ \dots \circ h(b_m)) = \\ &= f^S(h(a_1) \circ h(a_2) \circ \dots \circ h(a_n), (b_1) \circ h(b_2) \circ \dots \circ h(b_m)) = \\ &= f^S(H(u), H(v)).\end{aligned}$$

2 Изпълнимост

Нека a и b са различни индивидуни константи, f е триместен функционален символ, а x, y и z са различни индивидуни променливи. Да означим с Γ_1 Множеството от следните три формули:

2.1 Вариант 1

$$\begin{aligned} f(f(x, y, a), z, a) &\doteq f(x, f(y, z, a), a), \\ f(f(x, y, b), z, b) &\doteq f(a, f(y, z, b), b), \\ f(f(x, y, a), z, b) &\doteq f(f(x, z, b), f(y, z, b), a). \end{aligned}$$

2.2 Вариант 2

$$\begin{aligned} f(a, f(a, x, y), z) &\doteq f(a, x, f(a, y, z)), \\ f(b, f(b, x, y), z) &\doteq f(b, x, f(b, y, z)), \\ f(a, x, f(b, y, z)) &\doteq f(b, f(a, x, y), f(a, x, z)). \end{aligned}$$

Нека:

1. $\Gamma_2 = \Gamma_1 \cup \{(a \doteq b)\}$;
2. $\Gamma_3 = \Gamma_1 \cup \{\neg(a \doteq b)\}$;
3. $\Gamma_4 = \Gamma_2 \cup \{\forall x \forall y \exists z \neg(f(x, y, z) \doteq y)\}$.

Да се докаже кои от множествата $\Gamma_1, \Gamma_2, \Gamma_3$ и Γ_4 са изпълними.

2.3 Примерни решения вариант 1

За Γ_1, Γ_2 :

$$S_1 = (\{0, 1\}; f^{S_1}; a^{S_1}, b^{S_1})$$

$$f^{S_1}(x, y, z) \Leftarrow y$$

$$a^{S_1} \Leftarrow 0, b^{S_1} \Leftarrow 0$$

За Γ_3 :

$$S_2 = (\{0, 1\}; f^{S_2}; a^{S_2}, b^{S_2})$$

$$f^{S_2}(x, y, z) \Leftarrow y$$

$$a^{S_2} \Leftarrow 0, b^{S_2} \Leftarrow 1$$

За $\Gamma_1, \Gamma_2, \Gamma_4$:

$$S_3 = (\{0, 1\}; f^{S_3}; a^{S_3}, b^{S_3})$$

$$f^{S_3}(x, y, z) \Leftarrow z$$

$$a^{S_3} \Leftarrow 0, b^{S_3} \Leftarrow 0$$

За $\Gamma_1, \Gamma_2, \Gamma_4$:

$$S_4 = (\mathbb{N}; f^{S_4}; a^{S_4}, b^{S_4})$$

$$f^{S_4}(x, y, z) \Leftarrow \max\{x, y, z\}$$

$$a^{S_4} \Leftarrow 0, b^{S_4} \Leftarrow 0$$

За $\Gamma_1, \Gamma_2, \Gamma_4$:

$$S_5 = (\mathbb{Z}^- \cup \{0\}; f^{S_5}; a^{S_5}, b^{S_5})$$

$$f^{S_5}(x, y, z) \Leftarrow \min\{x, y, z\}$$

$$a^{S_5} \Leftarrow 0, b^{S_5} \Leftarrow 0$$

Помислете какво трябва да промените в структурите, за да получите модели за вариант 2.

3 Резолуция

3.1 Вариант 1

Нека $\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3$ и φ_4 са следните четири формули:

$$\begin{aligned}\varphi_1 &\Leftarrow \forall x \exists y ((q(x, y) \Rightarrow p(x, y)) \& \forall z (p(z, y) \Rightarrow r(x, z))). \\ \varphi_2 &\Leftarrow \forall x (\exists y p(y, x) \Rightarrow \exists y (p(y, x) \& \neg \exists z (p(z, y) \& p(z, x)))). \\ \varphi_3 &\Leftarrow \forall z (\exists x \exists y (\neg q(x, y) \& \neg p(x, y)) \Rightarrow \forall z_1 q(z_1, z)). \\ \varphi_4 &\Leftarrow \neg \exists x \exists y \exists z ((p(x, y) \& r(y, z)) \& \neg p(x, z)).\end{aligned}$$

С метода на резолюцията докажете, че:

$$\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3, \varphi_4 \models \exists y \forall x \exists z ((p(x, x) \vee r(y, z)) \Rightarrow (\neg p(x, x) \& r(y, z))).$$

3.2 Вариант 2

Нека $\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3$ и φ_4 са следните четири формули:

$$\begin{aligned}\varphi_1 &\Leftarrow \forall x \exists y (q(y, x) \& \forall z (q(y, z) \Rightarrow (r(z, x) \vee p(y, z)))). \\ \varphi_2 &\Leftarrow \forall x (\exists y q(x, y) \Rightarrow \exists y (q(x, y) \& \neg \exists z (q(y, z) \& q(x, z)))). \\ \varphi_3 &\Leftarrow \forall z_1 (\exists z \exists x \exists y (p(x, y) \& q(x, z)) \Rightarrow \forall z_2 \neg p(z_1, z_2)). \\ \varphi_4 &\Leftarrow \neg \exists x \exists y \exists z ((q(y, x) \& r(z, y)) \& \neg q(z, x)).\end{aligned}$$

С метода на резолюцията докажете, че:

$$\varphi_1, \varphi_2, \varphi_3, \varphi_4 \models \exists z \forall x \exists y ((q(x, x) \vee r(y, z)) \Rightarrow (\neg q(x, x) \& r(y, z))).$$

3.3 Обработка на някои от формулите (задачата е същата като тази на 6 юли 2020)

Нека:

$$\chi' \Leftarrow \exists y \forall x \exists z ((p(x, x) \vee r(y, z)) \Rightarrow (\neg p(x, x) \& r(y, z)));$$

$$\chi'' \Leftarrow \exists z \forall x \exists y ((q(x, x) \vee r(y, z)) \Rightarrow (\neg q(x, x) \& r(y, z))).$$

Сега:

$$\begin{aligned}\chi' &\models \exists y \forall x \exists z ((\neg p(x, x) \& \neg r(y, z)) \vee (\neg p(x, x) \& r(y, z))) \\ &\models \exists y \forall x \exists z (\neg p(x, x) \& (\neg r(y, z) \vee r(y, z))) \\ &\models \exists y \forall x \exists z (\neg p(x, x)) \\ &\models \forall x \neg p(x, x).\end{aligned}$$

Аналогично $\chi'' \models \forall x \neg q(x, x)$. Остава само φ_4 да преобразуваме и получаваме задачата от 6ти юли:

$$\varphi_4 \models \forall x \forall y \forall z ((p(x, y) \& r(y, z)) \Rightarrow p(x, z))$$

Същото и за другия вариант.

3.4 Примерно решение за вариант 1 (вариант 2 е аналогичен)

Получаваме следните формули като приведем в ПНФ, СНФ и КНФ:

$$\begin{aligned}\varphi_1^{final} &\Rightarrow \forall x \forall z ((p(x, f(x)) \vee \neg q(x, f(x))) \& (\neg p(z, f(x)) \vee r(x, z))). \\ \varphi_2^{final} &\Rightarrow \forall x \forall t \forall z ((p(g(x), x) \vee \neg p(t, x)) \& (\neg p(z, g(x)) \vee \neg p(z, x) \vee \neg p(t, x))). \\ \varphi_3^{final} &\Rightarrow \forall z \forall x \forall y \forall z_1 (q(x, y) \vee p(a, y), \vee q(z_1, z)). \\ \varphi_4^{final} &\Rightarrow \forall x \forall y \forall z (\neg r(y, z) \vee \neg p(x, y) \vee p(x, z)). \\ \psi^{final} &\Rightarrow p(a, a). \text{ (Ползваме } \chi' \text{ за база.)}\end{aligned}$$

Дизюнктите са (нека ги номерираме променливите по принадлежност към дизюнкт):

$$\begin{aligned}D_1 &= \{\neg q(x_1, f(x_1)), p(x_1, f(x_1))\}; \\ D_2 &= \{\neg p(z_2, f(x_2)), r(x_2, z_2)\}; \\ D_3 &= \{p(g(x_3), x_3), \neg p(t_3, x_3)\}; \\ D_4 &= \{\neg p(z_4, g(x_4)), \neg p(z_4, x_4), \neg p(t_4, x_4)\}; \\ D_5 &= \{q(x_5, y_5), p(x_5, y_5), q(z_1, z_5)\}; \\ D_6 &= \{\neg r(y_6, z_6), \neg p(x_6, y_6), p(x_6, z_6)\}; \\ D_7 &= \{p(a, a)\}.\end{aligned}$$

Примерен резолютивен извод на ■ е:

$$D_8 = Collapse(D_5\{z_1/x_5, z_5, y_5\}) = \{q(x_5, y_5), p(x_5, y_5)\};$$

$$D_9 = Res(D_1, D_8\{x_5/x_1, y_5/f(x_1)\}) = \{p(x_1, f(x_1))\};$$

$$D_{10} = Res(D_2\{x_2, y_6, z_2/z_6\}, D_6) = \{\neg p(z_6, f(y_6)), \neg p(x_6, y_6), p(x_6, z_6)\};$$

$$D_{11} = Res(D_{10}\{z_6/g(f(y_6))\}, D_3\{x_3/f(y_6)\}) = \{\neg p(t_3, f(y_6)), \neg p(x_6, y_6), p(x_6, g(f(y_6)))\};$$

$$D_{12} = Res(D_{11}, D_4\{x_4/f(y_6), z_4/x_6\}) = \{\neg p(t_3, f(y_6)), \neg p(x_6, y_6), \neg p(t_4, f(y_6)), \neg p(x_6, f(y_6))\};$$

$$D_{13} = Collapse(D_{12}\{t_3/a, y_6/a, t_4/a, x_6/a\}) = \{\neg p(a, f(a)), \neg p(a, a)\};$$

$$D_{14} = Res(D_{13}, D_9\{x_1/a\}) = \{\neg p(a, a)\};$$

$$\blacksquare = Res(D_{14}, D_7).$$

4 Пролог: задача за дървета

Дърво се нарича краен неориентиран свързан и ацикличен граф. За един списък от списъци $[V, E]$ ще казваме, че представя неориентиран граф G , ако V е списък от всички върхове на G и $\{v, w\}$ е ребро в G тогава и само тогава, когато $[v, w]$ или $[w, v]$ е елемент на E .

Да се дефинира на пролог предикат *art_tree(V, E)/arc_tree(V, E)*, който по дадено представяне $[V, E]$ на краен неориентиран граф разпознава дали има такава двойка върхове v и w , че $[V, E + [v, w]]/[V, E - [v, w]]$ да е представяне на дърво, където $E + [v, w]/E - [v, w]$ е списъкът, получен от E с **премахването на всички срещания на елемента $[v, w]$ /добавянето на нов елемент $[v, w]$** .

4.1 Общи предикати

```
% Helper predicates: member, append, length.

takeNeighbourVertex(E, U, W):-
    member([U, W], E); member([W, U], E).

removeAll([], _, []).
removeAll([H|T], H, R):- removeAll(T, H, R).
removeAll([H|T], X, [H|R]):- H \= X, removeAll(T, H, R).

% acyclicPath(Egdes, Start, [End], Path).
acyclicPath(_, U, [U|P], [U|P]).
acyclicPath(E, U, [W|P], Result):-
    U \= W,
    takeNeighbourVertex(E, Prev, W),
    not(member(Prev, [W|P])),
    acyclicPath(E, U, [Prev, W|P], Result).

isConnected([V, E]):- not(( member(U, V), member(W, V),
    not(acyclicPath(E, U, [W], _)) )).

isAcyclic([V, E]):-
    not(( member(U, V), acyclicPath(E, U, [U], P), P \= [_] )).
    clearRepeatedEdges([], []).

% clearRepeatedEdges(Edges, EdgesWithNoDuplicates).
clearRepeatedEdges([[U, W]|Rest], [[U, W]|Result]):-
    clearRepeatedEdges(Rest, Result), not(member([W, U],
    ↪ Result)).
```



```
clearRepeatedEdges([U, W|Rest], Result):-
    clearRepeatedEdges(Rest, Result), member([W, U], Result).
```

4.2 Примерно решение 1

```
% G is connected and acyclic (contains no cycles).
addEdgeIfNeeded([U, W], E, [[U, W]|E]):- not(member([U, W], E)).
addEdgeIfNeeded([U, W], E, E):- member([U, W], E).

removeEdgeIfNeeded([U, W], E, NewE):- removeAll(E, [U, W], NewE).

isTree([V, E]):- isConnected([V, E]), isAcyclic([V, E]).

art_tree([V, E], [U, W]):-
    member(U, V), member(W, V),
    addEdgeIfNeeded([U, W], E, CandidateE),
    isTree([V, CandidateE]).

arc_tree([V, E], [U, W]):-
    member(U, V), member(W, V),
    removeEdgeIfNeeded([U, W], E, CandidateE),
    isTree([V, CandidateE]).
```

4.3 Примерно решение 2

```
% Идея с покриващо дърво.

% stree(V, E, Vis, NotVis, Result).
stree(_, _, [], []).
stree(E, Vis, NotVis, [[X,Y]|R]):-
    member(X, Vis), member(Y, NotVis),
    takeNeighbourVertex(X, Y, E),
    removeAll(Y, NotVis, NotVisNew),
    stree(E, [Y|Vis], NotVisNew, R).

% spanTree(Graph, Tree).
spanTree([], [], [], []).
spanTree([X|V], E, [[X|V], T]):- stree(E, [X], V, T).

acyclic([V, E]):-
    spanTree([V, E], [V, T]),
    not(( member([X, Y], E),
```

```

not(takeNeighbourVertex(X, Y, T)))).

arc_tree1([V, E]):-
    member([X, Y], E),
    removeAll(E, [X, Y], E1),
    acyclic([V, E1]).

```

4.4 Примерно решение 3

```

% G is connected and has n - 1 edges.
art_tree2([V, E], [U, W]):-
    clearRepeatedEdges(E, NewE),
    member(U, V), member(W, V),
    addEdgeIfNeeded([U, W], E, CandidateE),
    length(V, N), N1 is N - 1,
    length(CandidateE, N1),
    isConnected([V, CandidateE]).

```

4.5 Примерно решение 4

```

% G has no simple cycles and has n - 1 edges.
art_tree3([V, E], [U, W]):-
    clearRepeatedEdges(E, NewE),
    member(U, V), member(W, V),
    addEdgeIfNeeded([U, W], E, CandidateE),
    length(V, N), N1 is N - 1,
    length(CandidateE, N1),
    isAcyclic([V, CandidateE]).

```

5 Пролог: задача за списъци

Казваме, че списъкът X е **екстерзала/екстерзана** за списъка от списъци Y , ако X има поне един общ елемент с всички елементи на Y и поне два общи елемента с **нечетен/четен** брой елементи на Y . Да се дефинира на пролог двуместен предикат екстерзала (X, Y), който по даден списък от списъци Y при презадоволяване генерира всички **екстерзали/екстервали** X за Y с възможно най-малка дължина и спира.

5.1 Превод на условията за екстерзала/ексервала

Условие 1: $(\forall A \in Y)(\exists B \in X)[B \in A]$.

Условие 2:

$|\{A | A \in Y, [append(_, [B|L], X), member(C, L)[B \in A \& C \in A]]\}_M| \equiv 1/0 \pmod{2}$,
където должен индекс M значи мултимножество.

5.2 Примерно решение

% Helper predicates: member, append, length, permutation.

```
generateIntersection([], _, []).
generateIntersection([H|T], B, [H|R]):- member(H, B),
    ↪ generateIntersection(T, B, R).
generateIntersection([H|T], B, R):- not(member(H, B)),
    ↪ generateIntersection(T, B, R).
```

```
subsequence([], []).
subsequence([H|T], [H|R]):- subsequence(T, R).
subsequence([_|T], R):- subsequence(T, R).
```

```
conditionExterzala(X, Y):-
    haveCommonAtLeastNCommonElements(X, Y, 1, N),
    length(Y, N),
    haveCommonAtLeastNCommonElements(X, Y, 2, M),
    isOdd(M).
```

```
conditionExtervala(X, Y):-
    haveCommonAtLeastNCommonElements(X, Y, 1, N),
    length(Y, N),
    haveCommonAtLeastNCommonElements(X, Y, 2, M),
    isEven(M).
```

```

isOdd(M):- M mod 2 == 1.

isEven(M):- M mod 2 == 0.

isLowerBoundOkey(Int, LowerBound, 1):- length(Int, LenInt),
    ⇨ LenInt >= LowerBound.
isLowerBoundOkey(Int, LowerBound, 0):- length(Int, LenInt),
    ⇨ LenInt < LowerBound.

haveCommonAtLeastNCommonElements(_, [], _, 0).
haveCommonAtLeastNCommonElements(X, [H|T], LowerBound, N):-
    haveCommonAtLeastNCommonElements(X, T, LowerBound, M),
    generateIntersection(X, H, Int),
    isLowerBoundOkey(Int, LowerBound, Bit),
    N is M + Bit.

generateCandidateX([], []).
generateCandidateX([H|T], ResultX):-
    generateCandidateX(T, CurrentX),
    subsequence(H, H1),
    append(H1, CurrentX, ResultX).

exterzala(X, Y):-
    generateCandidateX(Y, X1), permutation(X1, X),
    ⇨ conditionExterzala(X, Y), length(X, N),
    not(( generateCandidateX(Y, X1), conditionExterzala(X1, Y),
    ⇨ length(X1, M), M < N )).

exterval(X, Y):-
    generateCandidateX(Y, X1), permutation(X1, X),
    ⇨ conditionExtervala(X, Y), length(X, N),
    not(( generateCandidateX(Y, X1), conditionExtervala(X1, Y),
    ⇨ length(X1, M), M < N )).

```